Jaargang 2 no. 4

15 Augustus 1955.

Coolia

CONTACTBLAD VAN DE NEDERLANDSE MYCOLOGISCHE VERENIGING

Redacteur: C. Bas, Merelstraat 43, Leiden

EXCURSIES 1955.

Zondag 4 September: DAGEXCURSIE IN DE OMGEVING VAN EDE, waarschijnlijk op het landgoed Hoekelum. Samenkomst voor het station Ede bij de bushalte richting Wageningen, ongeveer 10.45 uur (na aankomst van de trein van 10.11 uit richting Amersfoort, 10.24 uit richting Arnhem en 10.39 uit richting Utrecht).

Zaterdag 10 en Zondag 11 September: WEEKENDEXCURSIE IN DE OMGEVING VAN RIJSSEN.

Zaterdag 15 uur: excursie naar de Diepe Kuil, omgeving steenfabriek.

18 uur: gezamenlijk diner in hotel „de Rijssenberg".

's Avonds gelegenheid tot uitstallen, bespreken en determineren van de gevonden paddestoelen.

Zondag 9 uur: exc. naar Hollands Schwarzwald en de vijvers.

14 uur: exc. naar de Rijsserberg of omgeving hotel.

18 uur: gezamenlijk diner.

Logies in hotel „de Rijssenberg". Dit prachtig gelegen hotel ligt op ongeveer 30 minuten gaans van station Rijssen, is ook uitstekend per auto te bereiken. Prijs voor logies met ontbijt ƒ 5.50, diner ƒ 5.50, lunch van ƒ 2.50 - ƒ 3.--. Prijs voor gehele weekend (Zaterdag voor diner tot Maandag na ontbijt) ƒ 21.--.

Rijssen is vanuit het Westen per trein te bereiken via Deventer en vanuit het Noorden via Zwolle-Almelo.

Opgave uiterlijk 2 September aan de heer M.G.J. Meyer, Anninksweg 75, Hengelo (O), onder vermelding of men in hotel „de Rijssenberg" wenst te logeren en aan welke maaltijden men wenst deel te nemen.

Zaterdag 15 en Zondag 16 October: WEEKENDEXCURSIE IN DE OMGEVING VAN VOGELENZANG.

Zaterdag samenkomen 14.30 uur ingang „Vinkenduin", Vogelenzangse-

weg 39, VOGELENZANG. Autobus Haarlem-Vogelenzang-Den Haag, vertrek 14 uur van Stationsplein Haarlem, uitstappen „Vinkenduin", retour nemen.

Na terugkomst gezamenlijk diner. 's Avonds uitstalling en bespreking van de vondsten.

Zondag samenkomen 10 uur Vogelenzangseweg, hoek Beçkslaan. Zelfde buslijn, vertrek 9.30 uur van Stationsplein Haarlem, retour nemen. 's Morgens excursie in het Vogelenzangse Bos, 's middags in de daarbij aansluitende duinen. Kosten toegangskaarten ƒ 0.20 p.p. Brood medenemen; vermoedelijk wel gelegenheid iets te drinken.

Na terugkomst gezamenlijk diner.

Opgave uiterlijk 7 October bij G.L. van Eyndhoven, Floraplein 9, Haarlem, onder vermelding of men van een hotel gebruik wenst te maken en aan welke maaltijden men zal deelnemen. De hotelkamers in Haarlem kosten ca. ƒ 7.-- p.p. incl. ontbijt, 15% bediening extra. Warme schotels van ca. ƒ 3.50 af. Wie zich opgeeft, ontvangt t.z.t. opgave van hotel en plaats van samenkomst op Zaterdagavond.

Indien er belangstelling voor bestaat, kan getracht worden op Zaterdagmorgen nog een excursie te houden en voor minder kapitaalkrachtigen goedkoper logies te vinden.

<u>Zondag 30 October</u>: DAGEXCURSIE NAAR HET DUINGEBIED VAN MEYENDEL BIJ WASSENAAR. Samenkomst om ongeveer 10.30 uur bij de halte De Kieviet van de gele tram van Leiden naar 's-Gravenhage.

De gegevens over de excursie naar Voorne op 22 en 23 October worden in de volgende Coolia bekend gemaakt.

A. Jaarsveld, secretaresse.

LEDENBIJEENKOMST.

Pharmaceutisch Laboratorium, Catherijnesingel 60, Utrecht.
<u>Zaterdag 27 Augustus, 14.30 uur.</u> Ieder lid wordt verzocht op deze bijeenkomst vondsten van alle vindbare Boleten en „gele Russula's" mee te brengen, opdat men de vondsten centraal kan vergelijken en bespreken.

Wie de Boleten 1954 heeft bijgewoond zal weten hoe nuttig en leerzaam zo'n bijeenkomst is.

De Floracommissie.

ADRESWIJZIGINGEN:

Dr. M.A. Donk, naar Prins Mauritslaan 18, 's-Gravenhage.
H.S.C. Huysman, naar Burggravenlaan 201, Leiden, tel. 26560.
Mej. J.P. Louwerse, naar Burg. Verbrugweg 10, Eck en Wiel.
Ir. J.F. Roest, naar Kerkpad z.z. 61, Soest.
Ir. K.H. Tan, naar Laan van Meerdervoort 1574, 's-Gravenhage.
L.J. van Wijk, naar Leidseveer 31, Utrecht.
<u>LID AF</u>: Mevr. J.M. v.d. Hoven-Thompon per 1-1-1956.

ONZE GESTEELDE HYDNUMS.

De meeste lezers zullen, bij het zien van het woord Hydnum, denken aan een paddestoel met hoed en steel en stekels aan de onderkant van de hoed. Zo bedoel ik het ook. Er bestaan echter ook nog ongesteelde, korstvormige soorten, welke vroeger eveneens tot het geslacht Hydnum werden gerekend, en om die hier uit te sluiten, heb ik als nadere precisering het woord „gesteeld" toegevoegd. Het is namelijk onmogelijk om een determinatietabel van de resupinate vormen op te stellen op grond van macroscopische kenmerken alleen.

De gesteelde Stekelzwammen vormen een vrij rijk geschakeerde, geenszins homogene groep. Zonder verder in te gaan op de systematiek, is het goed althans de namen te noemen van de geslachten, die men tegenwoordig onderscheidt: Auriscalpium, Bankera, Hericium, Hydnellum, Hydnum (in engere zin), Phellodon, Sarcodon, Sistotrema, Steccherinum. In een latere publicatie zal ik deze namen inderdaad toepassen, ik heb er echter mijn redenen voor om in dit artikel alle Stekelzwammen nog conservatief samen te vatten, onder het geslacht Hydnum. Terloops zij opgemerkt, dat vertegenwoordigers van Steccherinum nog niet uit ons land bekend zijn, en dat Sistotrema (met de in ons land voorkomende soort S. confluens) buiten beschouwing wordt gelaten, omdat het hymenium in jonge toestand porieën bekleedt en geen cylindrische stekels, zoals dat voor Stekelzwammen hoort. Wellicht ten overvloede merk ik nog op, dat de weke, gelatineuze Tremellodon gelatinosum in het geheel niet bij de Hydnums thuishoort en daarom ook niet behandeld wordt.

Het is onvermijdelijk, dat er termen worden gebruikt, die (wellicht) nadere uitleg behoeven.

Subiculum: bovengrondse, wollige of korstvormige myceliumlaag, waarop een of meer vruchtlichamen met hun steel staan ingeplant.

Tomentum: fluwelig, pluche-achtig of viltig weefsel op de buitenoppervlakte van steel of hoed, dat zachter en losser van structuur is dan het eigenlijke vlees van 't vruchtlich.

Trama: het eigenlijke vlees, waaruit het vruchtlich. is opgebouwd.

Om het trama te bestuderen is het absoluut noodzakelijk tenminste 1 exemplaar van iedere Hydnum-soort in de lengte door te snijden. Ik moet er met de grootste nadruk op wijzen, dat men bij gebruik van de tabel niet over de kenmerken van het trama heen moet lezen of deze verwarren met de kenmerken van hoed- of steel-oppervlak.

Het is mogelijk om een verse Hydnum te determineren, maar ik raad aan met gedroogd materiaal te beginnen, waarbij echter aantekeningen gemaakt aan het levende exemplaar, beslist niet gemist kunnen worden.

Doorlezen van de tabel geeft voldoende aan welke kenmerken van belang zijn. Kort samengevat moet U bij het levende materiaal op het volgende letten.

Trama: vlezig, taai (leerachtig, kurkachtig) of hard (houtig)? Hoe is de kleur in hoed, steel, steelbasis? Verkleuring na doorsnijden? Welke kleur met kaliloog?

Geur: wel of niet naar foenegriek? De beste omschrijving van foenegriek is pittig-zoet-kruidig, naar mijn weten niet te vergelijken met enige andere geur. Treedt vaak pas op bij of na drogen.

Smaak: onopvallend, scherp of bitter, of de 2 laatste na elkaar optredend?

Hoed en steel: hoe zijn oppervlak en kleur van jong en oud exemplaar? Vooral bij hoed soms sterk veranderend. Bedenk wel, dat hoedrand steeds jonger is dan hoedcentrum. Beoordeel oppervlak en kleur nooit bij kletsnat exemplaar.

Van belang is de sporekleur, die in massa wit of bruin kan zijn. De veilige weg is natuurlijk het maken van een sporefiguur, maar de sporekleur kan ook heel goed van de kleur der stekels afgelezen worden, mits men er aan denkt de rijpe, niet door aanraken beschadigde stekels te bekijken. De nog jonge stekels aan de hoedrand en de stekelpunten, die lang bleek kunnen blijven, moeten buiten beschouwing gelaten worden.

Onderstaande tabel is opgesteld naar gedroogd materiaal, waarbij in enkele gevallen de aantekeningen van het verse exemplaar onvoldoende bleken of zelfs ontbraken. Heel waarschijnlijk zullen er daarom tijdens gebruik van de tabel tekortkomingen of onjuistheden aan het licht komen. Wie helpt mij met de correctie daarvan?

Tabel tot de gesteelde Hydnums.

Afkortingen. Co.: coniferen; hd.: hoed; kl.: kleur; Lo.: loofhout; sp.fig.: sporefiguur; st.: steel; tom.: tomentum; tr.: trama; zw.: zwam.

1a. Zw. zonder eigenlijke hd., op boomstammen of grote takken o.a. beuk. Tr. taai, wit, met JKJ (joodjoodkali) blauw. . . . . 2.
1b. Zw. met duidelijke hd., op de grond (waarbij tom. van st.-basis humus, afgevallen blad of twijgjes kan omspinnen) of afgevallen dennenkegels. Tr. niet blauw met JKJ. . . . . 3.
2a. Zw. een massieve klomp, uitwendig niet zichtbaar vertakt. Stekels (10) 20-30 (40) mm lang. . . . . H. erinaceus Bull. ex Fr.
2b. Zw. duidelijk zichtbaar vertakt. Stekels 5-10 (15) mm lang. . . . . H. coralloides Scop. ex Fr.
3a. Tr. wit, vlezig, vrij bros. Hd. oppervl. fluwelig of viltig, niet schub

big wordend. Stekels eerst wit, later gekl. als hd., nooit donker bruin wordend. Geur niet opvallend, ook niet bij drogen. . . . . 4.

3b. Indien tr. wit, dan toch niet met bovenstaande kenmerken gecombineerd. . . . . 5.

4a. Hd. bleek vleeskl., vleeskl.-oranje, of bleek zalmkl., verblekend bij ouderdom. St. gewoonlijk stevig, dik. Lo., vooral eik, zelden bij Co. . . . . H. repandum L. ex Fr. var. repandum.

4b. Hd. rossig oranje-bruin. St. gewoonlijk slank. Zelfde standplaats. . . . . H. repandum var. rufescens (Pers. ex Fr.) Barla.

5a. Zw. op afgevallen (soms begraven) dennenkegels, althans in jong stadium geheel stekelharig, donkerbruin. Hd. klein, niervormig, st. slank. . . . . H. auriscalpium L. ex Fr.

5b. Zw. niet op dennenkegels. . . . . 6.

6a. Rijpe stekels zilverig grijs (sp. fig. wit). Zw. althans bij (en nog jaren lang na) drogen naar foenegriek ruikend. . . . . 7.

6b. Stekels, hoe ook van kl. wanneer jong, chocoladebruin tot donkerbruin wordend bij rijpheid (sp. fig. bruin). Zw. zonder geur of aromatisch, echter nooit naar foenegriek ruikend. . . . . 12.

7a. Tr. taai (leerachtig of kurkachtig) of althans in centrum hard (houtig), nooit wittig in hoed. Hd. wanneer jong geheel, later vaak nog aan rand bedekt met dik tom. Tom. bij ouder worden samenvallend, ineenschrompelend tot fijngestreept, zijdeachtig oppervl. . . . . 8.

7b. Tr. vlezig, breekbaar, wittig in hd. Hd. aanvankelijk bedekt met dun, viltig tom., dat bij ouder worden in zwak glanzend huidje verandert. Hd. huid glad of in schubben uiteenscheurend. . . . . . 11.

8a. Tr. licht grijsbruin, homogeen, d.w.z. zonder veel hardere, bijna zwarte kern, die vooral opvalt in st. . . . . 9.

8b. Tr. vooral in st. met veel hardere, veel donkerder, bijna zwarte kern. Lo. Co. H. nigrum Fr. ex Fr.

9a. St. althans aan basis tomenteus, vaak door aanhechtend vuil (humus, bladafval, twijgjes) verborgen, of op sponzig subiculum ingeplant 10.

9b. St. nergens tomenteus, kaal. Subiculum afwezig of onopvallend en dun. Kl. zones op hd. (rand niet meegerekend) onopvallend of afwezig. Lo. Co., greppelrandjes. .H. melaleucum Fr. ex Fr. (= H. graveolens).

10a. Hd. met concentr. groeven of richels en kl.-zones, kl. duidelijk aan de bruinige kant. Co., soms Lo. H. tomentosum L. ex Fr. (= H. cyathiforme Schaeff).

10b. Hd. niet concentr. gegroefd, zonder kl. zonering, kl. duidelijk aan de grijzige kant. Lo. zelden Co. . . . . H. amicum Quél.

11a. St. gewoonlijk kort, stevig. Hd. tom. in centrum in kale hd. huid

veranderend,rand vaak nog tomenteus of wat vezelig-schubbig. Hd. kl. geelbruin, rossig geelbruin tot donker dadelbruin. Co. . . . . H. fuligineo-album Schmidt. ex Fr.

11b. St. gewoonlijk slank. Hd. tom. in huidje veranderend,dat in schubben uiteenscheurt. Hd. kl. bleek lilagrijs wanneer jong, veranderend in vleeskl. bruin of rossig geelbruin met purperbruine schubben. Co. . . . . H. violascens Alb. en Schw. ex Fr.

12a. Tr. taai of hard, ± duidelijk convex-horizontaal gezoneerd. Hd. met tom., dat bij ouder worden onveranderd blijft of verandert in vezelig-gestreept oppervl., waarvan de vezels zich kunnen samenvoegen tot radiaire lijsten of lamelachtige schubben, die met hun snede verticaal staan. . . . . 13.

12b. Tr. vlezig, nooit convex-horizontaal gezoneerd. Hd. met tom., dat van centrum uit verandert in zwak glanzende, kale of in schubben uiteenscheurende hd. huid. Schubben aan hun basis breed aangehecht, wel vaak aan de top opgewipt, of in hd. centrum geheel rechtopstaand en kantig. . . . . 19.

13a. St. in- en uitwendig vrijwel dezelfde kl. als hd.tr., bruin in verschillende tinten, zonder spoor van geel. . . . . 14.

13b. St. in- en uitwendig anders gekl. dan hd.tr., of dit laatste duidelijk geel tot geel-oranje. . . . . 16.

14a. St. met dik, sponzig tom. (te beoordelen op lengte-doorsnede), dat aan st. top vlak onder de stekels vaak ingesnoerd is. Hd. tom., ook in hd. centrum, blijvend plucheachtig, nergens wit of blauwig, ook niet wanneer jong. Lo. . . . . H. spongiosipes Peck(= H.velutinum).

14b. Andere kenmerken. . . . . 15.

15a. Hd. of plano-convex en van midden uit kaal wordend, of centrum ingedeukt en opgevuld met meer of minder grove, schubachtige uitgroeiingen. Tom. wanneer jong wit of blauwig. Lo. Co. H. ferrugineum Fr. ex Fr. (Er bestaat een nauw verwante soort, Hydnellum diabolus Banker, die zich van ferrugineum onderscheidt door scherpe smaak en tr. hyphen met gespen. Kort geleden voor het eerst in ons land gevonden).

15b. Hd. ingedeukt tot trechterv., in centrum ruw door scherp gerande putjes of lamel-achtige schubben, verder naar rand toe glad of met radiaire richels of lijsten. Tom. veranderend in radiair vezelig opperv nooit wit of blauwig.Lo.Co. H.cyathiforme Bull. ex Fr.(=H.scrobiculatum + H. zonatum.

(sommige vormen van cyathiforme blijven moeilijk te onderscheiden van ferrugineum).

16a. St. okergeel met sepiabruine of olijfkleurige tint. Tr. onduidelijk horizontaal gezoneerd, bleek sepiakl. geel. Smaak scherp, dan zeer

bitter. Lo. Co. . . . . H. acre Quél.
16b. St. anders gekl. Tr. duidelijk horizontaal gezoneerd. Smaak nooit bitter. . . . . 17.
17a. Tr. gezoneerd met blauwe lijnen. . . . . 18.
17b. Tr. zonder blauwe zonering. Co. .H. aurantiacum Alb. & Schw. ex Fr.
18a. Tr. oranjebruin tot roestbruin in st. Co. H. caeruleum Hornem. ex Pers.
18b. Tr. blauwviolet in st. (nog niet uit ons land bekend). . . . . H. suaveolens Scop. ex Fr.
19a. Tr. wijnrood in hd., violet in st., nergens wit. Vooral eiken, ook gemengd bos. . . . . H. inopinatum (Donk) Van der Lek
19b. Tr. anders gekl. . . . . 20.
20a. Tr. grijsgroen of zwartig groen aan st. basis. . . . . 21.
20b. Tr. van st. basis zonder groenige tint. . . . . 23.
21a. Tr. wittig, licht rood of wijnrood verkl. . . . . 22.
21b. Tr. wittig tot bleek sepia. Hd. rossig geelbruin. Gemengd bos (inheems?). . . . . H. fennicum (Karst.) Sacc.
22a. Hd. wanneer jong vuil vleeskl. lila, later geelbruin tot rossig bruin met donkerder bruine schubben. Tr. wijnrood verkl., groen met kaliloog. Lo. . . . . H. amarescens Quél.
22b. Hd. purperkl. bruin, later met lichter of donkerder sepia-bruine schubben met wijnkl. tint op geelbruine ondergrond. Tr. licht rood verkl., niet verkl. met kaliloog. Co. of gemengd bos (in ons land vermoedelijk altijd voor H. fennicum gehouden). . H. scabrosum Fr.
23a. Hd. huid schubbig, de grovere schubben met opgewipte top, hd. rand gewoonlijk nog tomenteus. (Tr. hyphen zonder gespen). . . . . . 24.
23b. Hd. huid kaal (tom. blijkbaar zeer spoedig verdwenen) en glad of in schubben uiteenscheurend, maar deze vlak aanliggend. (Tr. hyphen met gespen). Co. (nog niet uit ons land bekend). . . . . H. laevigatum Sw. ex Fr.
24a. Hd. huid aanvankelijk viltig of wollig-stekelharig, tom. van hd. centrum uit schubbig wordend. Schubben donkerbruin op geelbruine ondergrond, soms met rossige (niet purperachtige) tint. Niet bitter. Co of gemengd bos. . . . . H. badium Pers.
24b. Hd. huid (voorzover kon worden nagegaan) reeds in jonge toestand schubbig, slechts rand wat tomenteus. Schubben sepia of donker purperkl. bruin op grijsbruine ondergrond. Enigszins tot zeer bitter. Co. H. imbricatum L. ex Fr.

R.A. Maas Geesteranus.

Rijksherbarium, Leiden.

ONZE GELE EN BRUINE RUSSULA'S.

In de volgende tabel zijn behandeld de gele, geeloranje tot oranje (niet de oranjerode!), geelbruine, bruine of grauwbruine Russula's. Deze laatste slechts indien ze nauw verwant zijn aan gele of geelbruine soorten. Niet zijn behandeld soorten uit de nigricans-groep, die ook wel een grijsbruine of zwartbruine kleur kunnen bezitten. Zeer harde bruingrauwe soorten zonder opvallende geur zijn dus niet opgenomen.

Om de sporenkleur te kunnen beoordelen is het nodig deze op wit papier op te vangen. Het best kan dit geschieden in een gesloten bus (b.v. een halve Verkade's blik). De gevallen sporen bijeenschrapen en in dikke laag beoordelen. Wit is de kleur van wit papier Het meeste z.g.n. „wit papier" is echter niet wit.

Afkortingen: Co., coniferen; Lo., loofhout; hd., hoed; st., steel; vl., vlees; lam., lamellen; sp., sporen; kl., kleur; aa. algem.; a., vrij algem. z., vrij zeldzaam; zz., zeldz.;

1a. Drie kenmerken in combinatie aanwezig, t.w. 1) vl. niet scherp, 2) hd.kl. fraai geel of oranjegeel en 3) reuk niet zeer sterk en niet weerzinwekkend. . . . . 2.
b. Bovengen. combinatie van kenmerken niet aanwezig. Vl. al of niet scherp; hd.kl. fletsgeel, geel, geelbruin, vuilbruin of grauwbruin; reuk ontbrekend, gering, visachtig, naar bittere amandelen of weerzinwekkend (Camembertkaas, zweetvoeten, enz.). . . . . 7.
2a. St. oppervl. en vl. bij ouder worden ± grauw kleurend. . . . . . . 3.
b. Vl. en oppervl. st. niet grauw kleurend. . . . . 5.
3a. Sp. wit. . . . . 10a.
b. Sp. min of meer geel . . . . 4.
4a. Hd. chromaat- tot citroengeel. Meest op vochtige en ± zure grond bij berken of elzen. In vochtige zomers ook op normaliter uitgesproken droge plaatsen, b.v. langs of op zandweggetjes. Vooral in het oosten en N. Brabant, plaatselijk aa. . . . . R. claroflava Grove.
b. Hd. oranjegeel. Op vochtige hoogveenachtige grond. Co. In Ned. zz. (Delden, Gorsel, Winterswijk). . . . . R. decolorans Fr.
5a. Sp. wit. St. of hd. zonder violette tinten. . . . . 10a.
b. Sp. crème tot dooiergeel. . . . . 6.
6a. Hd. citroengeel, dof, fluweelachtig of als oppervl. van een perzik, soms violetvlekkig. St. wit, meest met violette vegen. Vl. hard. Sp. crème. Reuk herinnert aan vis, garnalen of Russ. xerampelina. Lo. z. Meest solitair of in weinig exempl. op zwak zure doch humeuse bodem. R. violeipes Quél.
Hd. dooiergeel of abrikooskl. St. wit. Vl. broos. Sp. dooiergeel.

b. Meest Lo. aa. . . . . R. lutea Fr.
(De zeer verwante R. vitellina Fr., waarvan de hd.kl.. constant lichtgeel is, lichter dan de lam., komt in Twente voor).

c. Bij uitzondering komen oranjekleurige exempl. van R. paludosa Britz. voor, een grote rode soort met lange dikke st. die meest een vleugje rood vertoont. Op zure, vochtige tot vrij droge grond. Co. Vaak in dik mos.

7a. Reuk weinig opvallend en niet weerzinwekkend. Hd.kl.. fraai geel of stro- tot leerkl. geel. Vl. scherp. . . . . 8.
Reuk meestal opvallend, vaak weerzinwekkend, soms ontbrekend. Hd.kl. donkerder (oker, bruin, grauwbruin). Vl. meestal scherp. . . . . 12.
Reuk onaangenaam en hd.kl.. fraai geel, al of niet met violette tinten. Vl. niet scherp. . . . . 6a.

8a. Kleine broze soorten met citroenkl. hd. en steeds witte st.. . . . 9.

b. Middelgroot tot vrij groot, niet opvallend broos en hd.kl. geelachtig, doch meest niet citroengeel. . . . . .10.

9a. Sp. geheel wit. Lam. snede vaak onregelmatig gezaagd of ingesneden. a. . . . . R. raoulti Quél.

b. Sp. crème. Hd.rand sterk geribd-gestreept. Onder beuken. Vaak al vroeg. a. R. solaris Ferd. & Winge.

10a. Niet zéér scherp. Hd. min of meer heldergeel. St. later vaak iets geelachtig en vooral zwak grauwkleurend. Lo. en gemengd bos. aa.
R. ochroleuca Fr.

b. Uitgesproken scherp. Hd.kl. vaak meer fletsgeel. St. bij oude exemplaren niet grauw. . . . . 11.

11a. Lam. van voren (d.w.z. bij de hd.rand) afgerond, (om dit te beoordelen, dus paddest. halveren); vl. hard en niet opvallend elastisch. Hd. kl. flets strogeel. Later nemen ook lam. en st. dezelfde kleur aan. Reuk naar inkt. Vooral beuken. aa. . . . . . . R. fellea Fr.

b. Lam. van voren scherp; vl. hard en opvallend elastisch. Hd. ivoor tot okerkl. St. vaak meelachtig poederig. Beuken. z. R. farinipes Rom.

12a. Min of meer sterke reuk van bittere amandelen of laurierkers. Hd. kl. okerachtig tot bruin okerachtig. a. . . R. laurocerasi Melz.
Volgens ROMAGNESI voldoen drie verschillende soorten aan de beschrijving van MELZER. Daar het schr. dezes meermalen is opgevallen, dat grote verschillen in sp.ornamentatie bij onze Nederl. exempl. voorkomen, kunnen tenminste twee van de drie hier te lande verwacht worden. Een splitsing naar niet-microsc. kenmerken volgt hieronder:
A. Smaak hoogstens zwak scherp in de lam. Reuk zuiver naar bittere

amandelen. . . . . R. fragans Romagn.

B. Smaak scherp. Reuk complex. Lam. snede en vaak st. met grauwe puntjes. Hd. met grote donkerder vlekken. R. illota Romagn.

C. Smaak scherp. Reuk complex. Lam. snede kan gelijkmatig bruin kleuren, doch niet puntsgewijs. Donkerder vlekken van hd. weinig uitgesproken. . . . . R. laurocerasi Melz. s.str.

12b. Reuk vaak sterk en weerzinwekkend, zonder component van bittere amandelen. . . . . 13.

13a. Hd. groter dan 7 à 10 cm en st. dikker dan 1 à 1.5 cm. . . . . . 14.

b. Hd. kleiner dan 7 à 10 cm en st. niet dikker dan 1 à 1.5 cm. . . 15.

14a. Reuk sterk en weerzinwekkend. Zeer grote soort met slijmerig hd. oppervl. Hd. bruinachtig oker, sterk hobbelig-gestreept. aa. Meest Lo. . . . . R. foetens Fr.

b. Reuk niet sterk en niet of weinig onaangenaam. Hd. minder groot, minder slijmerig en minder gestreept naar randen. zz.? Wageningen.
R. sororia Fr. sensu Romagn.

15a. Zeer scherp. Reuk van Camembertkaas (J. Schaeffer), hd.kl. zeer donker (grauw)bruin. aa. Meest Lo. . . . . R. sororia Fr. ss. J. Schaeff. = R. amoenolens Romagn.

b. ± Scherp. Reuk onaangenaam, aan R. foetens herinnerend. Hd.kl. meest lichter, vaak met nuance van oker. aa. Meest Lo. . . . . R. pectinata Fr. sensu Cke, Schaeff, Romagn.

H.S.C. Huijsman.

HET BESTUUR VAN DE NED. MYCOL. VER.

G.L. van Eyndhoven, voorz., Floraplein 9, Haarlem.
Dr. G.A. de Vries, ond.-voorz., Beukenlaan 8, Baarn.
Mej. Dr. A. Jaarsveld, secr., Hugo de Vries laboratorium, Plantage Middenlaan 2a, Amsterdam C.
Mej. J.P.S. Smit, penningm., Nic. Maesstr. 135, Amsterdam Z,
Postrek. 90902, t.n.v. penningm. N.M.V.
Dr. R.A. Maas Geesteranus, bibl., Rijksherbarium, Nonnensteeg 1, Leiden.
H.S.C. Huijsman, Burggravenlaan 201, Leiden.

BOEKBESPREKING.

Dr. G.A. de Vries. Paddestoelen (en schimmels). Thieme, Zutphen, 1955. 174 pp. M. 36 gekl. pl. van A. Middelhoek. Prijs ƒ 13.50.

Wij hebben dit boek voor onze Bibliotheek ontvangen. Het kan zonder

voorbehoud worden aanbevolen voor het doel, waarvoor het is ontworpen, nl. een inleiding tot de mycologie, met goede, gekleurde afbeeldingen van een aantal Nederlandse paddestoelen. Een determineerwerk is het niet; daarvoor neme men de diverse boeken en geschriften, die met meer of minder succes trachten de determinatie van een fungus mogelijk te maken.

De persoon van onze Vice-president staat er borg voor, dat de tekst met grote kennis van zaken op voor een ieder begrijpelijke wijze de verschillende aspecten der mycologie belicht. Het algemene gedeelte is verlucht met keurige tekeningetjes, zoals wij die van hem kennen. De vraag wordt besproken of de paddestoelen wel tot het plantenrijk behoren. In nog sterkere mate geldt dat voor de slijmzwammen. Een definitief antwoord wordt niet gegeven. Dat lijkt mij het verstandigst; wij weten het niet.

De aquarellen van Middelhoek zijn fraai, zoals wij dat van hem gewend zijn. Zo men al hier en daar een opmerking zou willen maken, bedenke men dat de noodzaak van duidelijke kenmerken de kunstenaar in bepaalde banen dwingt en dat de variabiliteit en de reproductie ook een rol spelen. Elke plaat is voorzien van een uitvoerige soortsbeschrijving, aangevuld met waardevolle gegevens over verwante soorten e.d.

Jammer, dat de hoge kosten het onmogelijk maken in een dergelijk werk meer tekst en platen op te nemen; er is zo'n behoefte aan!

Men moet in een werk als dit het gemis van een register op de in de algemene tekst besproken soorten aanvaarden. Ik zou echter de uitgever in overweging willen geven om onder zulke omstandigheden de wetenschappelijke namen cursief te drukken. Dit kan bij het nu noodzakelijk geworden bladeren het vinden van een naam vaak zeer vergemakkelijken.

G.L. van Eyndhoven.

Haarlem, Juli 1955.

VERSLAG VAN DE BIJEENKOMST DER FLORACOMMISSIE TE AMSTERDAM OP 14 MEI 1955.

Op deze zeer geslaagde bijeenkomst waren 8 leden aanwezig. Na de opening van de vergadering deelde de voorzitter, de heer Huysman, mee, dat Dr. de Vries wegens zijn drukke werkzaamheden en zijn functie in het verenigingsbestuur uit het bestuur van de Floracommissie wenste te treden. De heer van Brummelen werd in zijn plaats benoemd. De voorzitter deelde voorts mede, dat hij met het oog op zijn gezondheid tijdelijk van het voorzitterschap der Floracommissie zal moeten afzien. De vergadering stelde voor Dr. de Vries tijdelijk voor deze functie te

verzoeken.

Dit jaar hoopt de Floracommissie een bijeenkomst te houden in het Pharmaceutisch Laboratorium te Utrecht, waarschijnlijk op 27 Augustus a.s. Het onderwerp op deze bijeenkomst zal zijn de overal in het land verzamelde Boleten en „gele Russula's".

Hierna werden enkele lezingen gehouden. De heer Maas Geesteranus wees er op, dat de donkere kleur der longitudinale ribben bij Morchella-soorten (vooral Morchella hybrida was onderzocht) een gevolg was van het uitdrogen van de paraphyse-achtige cellen, waarmee deze ribben bekleed zijn. De kleur van deze ribben is dus geen constant determinatiekenmerk. Voorts hield hij een zeer interessante lezing over de Nederlandse Sarcodon-soorten, waarvan hij verschillende exsiccaten toonde.

De voorzitter besloot met het tonen van afbeeldingen van enkele belangrijke vondsten.

J. van Brummelen

MYCOLOGISCH CONGRES TE WENEN.

De Oostenrijkse Mycologische Vereniging organiseert van 1 t/m 7 October een congres te Wenen met een zeer aantrekkelijk programma. Excursies worden afgewisseld met voordrachten en gezamenlijk determineren. Inlichtingen zijn verkrijgbaar bij Prof. Dr. Kurt Lohwag, secr. Österr. Mykol. Gesells., Wien I, Postschliessfach 200.

VIème CONGRÈS INTERNATIONAL DE LA SCIENCE DU SOL.

In 1956 zal in Parijs het VIème Congrès International de la Science du Sol gehouden worden. In de 3e sectie „Biologie du Sol", is een 4e ondersectie gewijd aan de „Mycologie du Sol", waar men zich in het bijzonder zal bezighouden met de „Action des interventions de l'homme sur la microflore du sol". Voor nadere inlichtingen kan men zich wenden tot Prof. Jean Guillemat, École Nationale d'Agriculture, Grignon (S.et O.), France.

A M A N I T E N .

Ondergetekende zou voor zijn onderzoek van het geslacht Amanita in Nederland, nog gaarne (liefst vers) materiaal of opgaven van groeiplaatsen ontvangen van de volgende soorten:

A. aspera, inaurata (= strangulata), porphyria, solitaria (= strobiliformis), verna en virosa.

C. Bas, Rijksherbarium, Nonnensteeg 1, Leiden.